

CHƯƠNG 3. DÃY VÀ CHUỖI SỐ

3.1 Dãy

Cho dãy số $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$. Ta có: dãy hội tụ nếu $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L < \infty$, ngược lại ta nói dãy phân kỳ ($\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \pm\infty$, hoặc không tồn tại).

$S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$: Tổng riêng phần thứ n của dãy.

Ví dụ 1: Tính

$$\text{a)} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+1}; \quad \text{b)} \lim_{n \rightarrow \infty} \cos \frac{n\pi}{6}; \quad \text{c)} \lim_{n \rightarrow \infty} \sin n\pi.$$

Định lý 1: Cho f là một hàm và $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ là dãy sao cho $a_n = f(n), \forall n \in \mathbb{Z}^+$. Khi đó: nếu $\lim_{x \rightarrow \infty} f(x) = L$ thì $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L$.

Ví dụ 2: Tính a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln n}{n}$; b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{n}$.

Định lý 2: $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = L \Leftrightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_{2n} = \lim_{n \rightarrow \infty} a_{2n-1} = L$.

Định lý 3: Cho hai dãy $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$ và $\{b_n\}_{n=1}^{\infty}$ sao cho $a_n \leq b_n, \forall n$. Khi đó, nếu $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = M$, và $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = N$, thì $N \leq M$.

Định lý 4 (Squeeze theorem): Cho các dãy $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$, $\{b_n\}_{n=1}^{\infty}$, và $\{c_n\}_{n=1}^{\infty}$ sao cho $a_n \leq b_n \leq c_n, \forall n$. Khi đó, nếu $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} c_n = L$ thì $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = L$.

Hết quả: Nếu $\lim_{n \rightarrow \infty} |a_n| = 0$ thì $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$.

Ví dụ 3: Tính

$$\text{a)} \lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{(-1)^n}{n} \right|; \quad \text{b)} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n!}{n^n}.$$

3.2. Chuỗi số

Cho dãy số $\{a_n\}_{n=1}^{\infty}$. Ta gọi $S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$ là tổng riêng phần thứ n của dãy, và đại lượng $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \sum_{i=1}^n a_i = \lim_{n \rightarrow \infty} S_n$ được gọi là chuỗi số. Ta có $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ hội tụ nếu $\{S_n\}$ hội tụ, $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ phân kỳ nếu $\{S_n\}$ phân kỳ.

3.2.1. Chuỗi hình học

Cho chuỗi hình học $\sum_{n=1}^{\infty} a \cdot r^{n-1}$, $a \neq 0$, với $a_1 = a$, $a_n = ar^{n-1}$, r là công bội. Ta có

$$\circ \quad S_n = \begin{cases} \frac{a(1-r^n)}{1-r}, & r \neq 1; \\ na, & r = 1. \end{cases}$$

$\circ \quad \sum_{n=1}^{\infty} a \cdot r^{n-1}$ hội tụ và có tổng $S = \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{a}{1-r}$ nếu $|r| < 1$, phân kỳ nếu $|r| \geq 1$.

Ví dụ 4: xét tính hội tụ, phân kỳ của các chuỗi số sau, tính tổng trong trường hợp chuỗi hội tụ

a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n}$; b) $\sum_{n=1}^{\infty} 2^{n-1}$; c) $\sum_{n=1}^{\infty} 2^{2n} 3^{-n}$; d) $\sum_{n=0}^{\infty} x^n$.

e) $\frac{1}{\sqrt{11}} + \frac{1}{\sqrt{33}} + \frac{1}{\sqrt{99}} + \frac{1}{\sqrt{297}} + \dots$; f) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^{n-1} + 3^{n+1}}{5^n}$.

Ví dụ 5: Tìm miền hội tụ của các chuỗi hàm sau (HD: dung chuỗi hình học)

a) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2x-1}{3} \right)^{n-2}$; b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^{n-1} + 2^n + 2^{n+1}}{(x+1)^n}$.

3.2.2. Chuỗi có số hạng tách được

Ví dụ 6: Xét tính hội tụ, phân kỳ của các chuỗi số sau, tính tổng trong trường hợp chuỗi hội tụ

a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)}$; b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{(n+1)!}$.

3.2.2. Phương pháp xét tỷ số (The ratio test)

Định lý 5: Cho chuỗi $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$, giả sử $\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = L$. Ta có:

- Nếu $0 \leq L < 1$ thì chuỗi hội tụ;
- Nếu $1 < L \leq \infty$ thì chuỗi phân kỳ.

Lưu ý: Trường hợp $\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = 1$ hoặc không tồn tại thì phương pháp này không cho kết luận được.

Ví dụ 7: Xét tính hội tụ, phân kỳ của các chuỗi số sau

$$\text{a)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n n^3}{3^n}; \quad \text{b)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^n}{n!}.$$

3.2.3. Phương pháp xét căn (The root test)

Định lý 6: Cho chuỗi $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$, giả sử $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} = L$. Ta có:

- Nếu $0 \leq L < 1$ thì chuỗi hội tụ;
- Nếu $1 < L \leq \infty$ thì chuỗi phân kỳ.

Lưu ý: Trường hợp $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{|a_n|} = 1$ hoặc không tồn tại thì phương pháp này không cho kết luận được.

Ví dụ 8: Xét tính hội tụ, phân kỳ của các chuỗi số sau

$$\text{a)} \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2n+3}{3n+2} \right)^n; \quad \text{b)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^n}{3^{1+3n}}.$$

3.2.4. Chuỗi lũy thừa

Cho chuỗi lũy thừa (CLT) $\sum_{n=0}^{\infty} c_n (x-a)^n$. **Ta có**

Định lý 7 (Định lý hội tụ): Cho CLT $\sum_{n=0}^{\infty} c_n (x-a)^n$, khi đó $\exists 0 \leq R \leq \infty$ sao cho

- Chuỗi hội tụ nếu $|x-a| < R$;
- Chuỗi phân kỳ nếu $|x-a| > R$.

Lưu ý:

- Trường hợp $x = a \pm R$ là không kết luận được;
- R được gọi là bán kính hội tụ của CLT và
- $(x-a; x+a)$ được gọi là miền hội tụ của CLT.

Định lý 8 (Định lý hội tụ 2): Cho CLT $\sum_{n=0}^{\infty} c_n x^n$, khi đó xảy ra một trong 3 khả năng sau

- i. Chuỗi hội tụ trên \mathbb{R} (bán kính hội tụ $R = \infty$).
- ii. Chuỗi chỉ hội tụ tại $x = 0$ (bán kính hội tụ $R = 0$).
- iii. Tồn tại số $R > 0$ sao cho: chuỗi hội tụ nếu $|x| < R$, phân kỳ nếu $|x| > R$.

Lưu ý: trường hợp $x = \pm R$ là không kết luận được.

Ví dụ 9: (trang 18)

a) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{\sqrt{n}}$ hội tụ nếu $|x| < 1$, phân kỳ nếu $|x| > 1$ (xét tỷ số).

b) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{2^n}$ hội tụ nếu $|x| < 2$ (Dùng chuỗi hình học).

c) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^n}{n!}$ hội tụ trên \mathbb{R} (xét tỷ số).

d) $\sum_{n=0}^{\infty} n! x^n$ tại $x = 0$ duy nhất (xét tỷ số).

3.2.4.1. Tìm bán kính hội tụ

PP xét tỷ số: Giả sử $\left| \frac{a_{n+1}}{a_n} \right| = \left| \frac{c_{n+1}}{c_n} \right| \cdot |x - a|$, và $\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{c_{n+1}}{c_n} \right| = L$, ta có: chuỗi hội tụ nếu $L|x - a| < 1$,

phân kỳ nếu $L|x - a| > 1$, và $R = L^{-1}$.

PP xét căn: Giả sử $\sqrt[n]{a_n} = \sqrt[n]{c_n} \cdot |x - a|$, và $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{c_n} = L$, ta có: chuỗi hội tụ nếu $L|x - a| < 1$,
phân kỳ nếu $L|x - a| > 1$, và $R = L^{-1}$.

Lưu ý: Nếu $L = 0$ thì $R = \infty$ và $L = \infty$ nếu $R = 0$. Hai PP chỉ áp dụng được trong các trường hợp $\lim_{n \rightarrow \infty} \left| \frac{c_{n+1}}{c_n} \right|$ và $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{c_n}$ tồn tại.

Ví dụ 10: Tìm bán kính hội tụ của các CLT sau (Trang 21)

a) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{(2x-5)^n}{n^2}$ ĐS: $R = \frac{1}{2}$.

b) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{n^2 (x-3)^{n+1}}{5^n}$ ĐS: $R = 5$.

c) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{3^{2n-1} (2x+1)^n}{n!}$ ĐS: $R = \infty$.

d) $\sum_{n=0}^{\infty} \sqrt{n^n} \left(\frac{1}{2}x - 1 \right)^n$ ĐS: $R = 0$.

3.2.4.2. Chuỗi đại diện

Do tính chất của chuỗi hình học $\frac{a}{1-r} = \sum_{n=1}^{\infty} ar^n$ nếu $|r| < 1$, ta có:

$$a) \sum_{n=0}^{\infty} x^n = \frac{x}{1-x}, |x| < 1.$$

$$b) \frac{1}{1+x^2} = \frac{1}{1-(-x^2)} = \sum_{n=0}^{\infty} (-x^2)^n = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^{2n}, |x| < 1.$$

$$c) \frac{x^3}{x+2} = \frac{\frac{x^3}{2}}{1 - \left(-\frac{x}{2}\right)} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{x^3}{2} \left(\frac{-x}{2}\right)^n = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n x^{n+3}}{2^{n+1}}.$$

d) Tìm CLT đại diện cho $\frac{1}{1-x}$ tại -1

$$\frac{1}{1-x} = \frac{1}{2-(1+x)} = \frac{\frac{1}{2}}{1 - \frac{x+1}{2}} = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{2} \left(\frac{x+1}{2}\right)^n = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{2^{n+1}} (x+1)^n, |x+1| < 2.$$

e) Tìm CLT đại diện cho $\frac{1}{x^2 + 3x + 2}$ tại 0

$$\frac{1}{x^2 + 3x + 2} = \frac{1}{x+1} - \frac{1}{x+2} = \sum_{n=0}^{\infty} (-1)^n x^n - \sum_{n=0}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2^{n+1}} x^n = \sum_{n=0}^{\infty} \left(1 - \frac{1}{2^{n+1}}\right) (-1)^n x^n,$$

với $R = \min\{1, 2\} = 1$.

3.2.4.3. Khai triển Taylor và khai triển Maclaurin

- o Khai triển Taylor của hàm số $f(x)$ tại a

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(a)}{n!} (x-a)^n.$$

- o Khai triển Maclaurin của hàm số $f(x)$

$$f(x) = \sum_{n=0}^{\infty} \frac{f^{(n)}(0)}{n!} x^n.$$

Ví dụ 11: Viết khai triển Maclaurin của hàm số (trang 25,26)

a) $\frac{1}{1-x}$; b) $\frac{x^3}{x+2}$; c) e^x ; d) $\sin x$;

e) $\cos x$. (Đạo hàm của $\sin x$)

Ví dụ 11: Viết khai triển Taylor của hàm số e^{2x-1} tại $x = 1$.

3.2.5. Xét tính phân kỳ

1) Định lý 10: (Điều kiện cần để chuỗi hội tụ) Nếu $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ hội tụ thì $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$.

Hệ quả: Nếu $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$ (hoặc không tồn tại) thì $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ phân kỳ.

Ví dụ:

a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{5n^2 + 4} = \frac{1}{5} \neq 0 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^2}{5n^2 + 4}$ hội tụ.

b) $\lim_{n \rightarrow \infty} ar^{n-1} = \begin{cases} 0, & |r| < 1, \\ nr, & r = 1 \\ \text{does not exist, otherwise.} & \end{cases}$, suy ra $\sum_{n=1}^{\infty} ar^{n-1}$ phân kỳ nếu $|r| \geq 1$.

c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\sqrt{4n+1}} = 0 \Rightarrow$ có phân kỳ hay không là không kết luận được. Tuy nhiên có thể dùng định lý chẵn như sau:

$$\frac{1}{\sqrt{4^n + 1}} \leq \frac{1}{\sqrt{4n}} = \frac{1}{2^n}, \text{ mà } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n} \text{ hội tụ nên } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{4^n + 1}} \text{ hội tụ.}$$

2) Định lý 11 (Định lý so sánh 1): Cho hai chuỗi số $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ và $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ sao cho $0 \leq a_n \leq b_n, \forall n$ (hoặc $\forall n \geq N$). Khi đó:

- $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ hội tụ suy ra $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ hội tụ,
- $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ phân kỳ suy ra $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ phân kỳ.

Ví dụ: $\frac{5}{2^n + 4n + 2} \leq \frac{5}{2^n}, \forall n$. Mà $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{5}{2^n}$ hội tụ $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{5}{2^n + 4n + 2}$ hội tụ.

3) Định lý 12 (Định lý so sánh 2): Cho hai chuỗi số $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ và $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ là hai chuỗi số dương.

Khi đó:

a) Giả sử $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = c > 0$. Khi đó: $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ hội tụ $\Leftrightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ hội tụ,

b) Giả sử $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = 0$. Khi đó:

- $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ hội tụ $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ hội tụ,
- $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ phân kỳ \Rightarrow suy ra $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ phân kỳ.

c) Giả sử $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \infty$. Khi đó:

- $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ phân kỳ $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ phân kỳ,
- $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ hội tụ \Rightarrow suy ra $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ hội tụ.

Ví dụ: xét sự hội tụ phân kỳ (slide 66,67 trang 33,34)

$$\text{a)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n^2 + 3n}{\sqrt{5+n^5}}, \quad \text{b)} \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{(\ln n)^2}, \quad \text{c)} \sum_{n=2}^{\infty} \left(\frac{1}{\sqrt{n}} \sin \frac{1}{n} \right), \quad \text{d)} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin^2 n}{n^2}.$$

4) Hội tụ tuyệt đối

Định lý: $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ hội tụ $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ hội tụ.

(Hết quả: $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ phân kỳ $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ phân kỳ).

Ví dụ: $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ hội tụ, suy ra $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^2}$ hội tụ.

Định nghĩa:

- Chuỗi $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ được gọi là hội tụ tuyệt đối nếu $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ hội tụ.
- Chuỗi $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ được gọi là hội tụ có điều kiện nếu $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ hội tụ, nhưng $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n|$ phân kỳ.

Lưu ý: Chuỗi hội tụ tuyệt đối thì hội tụ(hội tụ tuyệt đối mạnh hơn).

Ví dụ: a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^2}$ hội tụ tuyệt đối nên hội tụ.

b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n}$ hội tụ có điều kiện (nhưng không hội tụ).

c) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos n}{n^2}$ hội tụ tuyệt đối nên hội tụ.

CM: $\left| \frac{\cos n}{n^2} \right| \leq \frac{1}{n^2}, \forall n$, vì $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ hội tụ(Chuỗi p) $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \left| \frac{\cos n}{n^2} \right|$ hội tụ $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos n}{n^2}$ hội tụ.

Ví dụ: Chuỗi $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^p}$ hội tụ tuyệt đối nếu $|p| > 1$, phân kỳ nếu $|p| \leq 0$, và hội tụ có điều kiện nếu $0 < p \leq 1$.

Ví dụ: (slide 75,76 trang 38)

a) Cho $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2} = \frac{\pi^2}{6}$. Tính $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^2}$.

b) Tính $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n}$.

Xem trang 39.

5) Chuỗi p (p-Series)

Định lý: $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p}$ hội tụ nếu $p > 1$, phân kỳ nếu $p \leq 1$.

Ví dụ:a) $\frac{\ln n}{n} \geq \frac{1}{n}, \forall n \geq 3$, mà $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ phân kỳ (chuỗi p), suy ra $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln n}{n}$ phân kỳ.

b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln n}{n^2}$ hội tụ ? (slide 63 trang 32)

c) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n - 1}$ d) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n^2 + 3n}{\sqrt{5+n^5}}$

6) Chuỗi đan dát(Alternating series)

Tiêu chuẩn Leibniz: Cho chuỗi đơn dàu $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$. Ta có: nếu $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 0$, và $\{|a_n|\}$ là chuỗi giảm thì $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ hội tụ.

Ví dụ: (Trang 35)

$$\text{a) } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n} \text{ hội tụ,} \quad \text{b) } \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1} n^2}{n^3 + 1} \text{ hội tụ.}$$

Comparison Test

In Exercises 1–8, use the Comparison Test to determine if each series converges or diverges.

$$1. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2 + 30}$$

$$2. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n - 1}{n^4 + 2}$$

$$3. \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n} - 1}$$

$$4. \sum_{n=2}^{\infty} \frac{n + 2}{n^2 - n}$$

$$5. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos^2 n}{n^{3/2}}$$

$$6. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{3^n}}$$

$$7. \sum_{n=1}^{\infty} \sqrt{\frac{n + 4}{n^4 + 4}}$$

$$8. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{n} + 1}{\sqrt{n^2 + 3}}$$

Limit Comparison Test

In Exercises 9–16, use the Limit Comparison Test to determine if each series converges or diverges.

$$9. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n - 2}{n^3 - n^2 + 3}$$

(Hint: Limit Comparison with $\sum_{n=1}^{\infty} (1/n^2)$)

$$10. \sum_{n=1}^{\infty} \sqrt{\frac{n + 1}{n^2 + 2}}$$

(Hint: Limit Comparison with $\sum_{n=1}^{\infty} (1/\sqrt{n})$)

$$11. \sum_{n=2}^{\infty} \frac{n(n + 1)}{(n^2 + 1)(n - 1)}$$

$$12. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n}{3 + 4^n}$$

$$13. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{5^n}{\sqrt{n} 4^n}$$

$$14. \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2n + 3}{5n + 4} \right)^n$$

$$15. \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\ln n}$$

(Hint: Limit Comparison with $\sum_{n=2}^{\infty} (1/n)$)

$$16. \sum_{n=1}^{\infty} \ln \left(1 + \frac{1}{n^2} \right)$$

(Hint: Limit Comparison with $\sum_{n=1}^{\infty} (1/n^2)$)

Determining Convergence or Divergence

Which of the series in Exercises 17–54 converge, and which diverge?
Use any method, and give reasons for your answers.

17. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2\sqrt{n} + \sqrt[3]{n}}$

18. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3}{n + \sqrt{n}}$

19. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin^2 n}{2^n}$

20. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1 + \cos n}{n^2}$

21. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n}{3n - 1}$

22. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n + 1}{n^2\sqrt{n}}$

23. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{10n + 1}{n(n + 1)(n + 2)}$

24. $\sum_{n=3}^{\infty} \frac{5n^3 - 3n}{n^2(n - 2)(n^2 + 5)}$

25. $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n}{3n + 1} \right)^n$

26. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n^3 + 2}}$

27. $\sum_{n=3}^{\infty} \frac{1}{\ln(\ln n)}$

28. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(\ln n)^2}{n^3}$

29. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n} \ln n}$

30. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(\ln n)^2}{n^{3/2}}$

31. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{1 + \ln n}$

32. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{\ln(n + 1)}{n + 1}$

33. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n\sqrt{n^2 - 1}}$

34. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{n}}{n^2 + 1}$

35. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1 - n}{n2^n}$

36. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n + 2^n}{n^22^n}$

37. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{3^{n-1} + 1}$

38. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3^{n-1} + 1}{3^n}$

39. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n + 1}{n^2 + 3n} \cdot \frac{1}{5n}$

40. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n + 3^n}{3^n + 4^n}$

41. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n - n}{n2^n}$

42. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln n}{\sqrt{n} e^n}$

43. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n!}$

(Hint: First show that $(1/n!) \leq (1/n(n - 1))$ for $n \geq 2$.)

44. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n - 1)!}{(n + 2)!}$

45. $\sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{1}{n}$

46. $\sum_{n=1}^{\infty} \tan \frac{1}{n}$

47. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\tan^{-1} n}{n^{1.1}}$

48. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sec^{-1} n}{n^{1.3}}$

49. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\coth n}{n^2}$

50. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\tanh n}{n^2}$

51. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n\sqrt[n]{n}}$

52. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt[n]{n}}{n^2}$

53. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{1 + 2 + 3 + \cdots + n}$

54. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{1 + 2^2 + 3^2 + \cdots + n^2}$

Using the Ratio Test

In Exercises 1–8, use the Ratio Test to determine if each series converges absolutely or diverges.

$$1. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^n}{n!}$$

$$2. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{n+2}{3^n}$$

$$3. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n-1)!}{(n+1)^2}$$

$$4. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2^{n+1}}{n3^{n-1}}$$

$$5. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^4}{(-4)^n}$$

$$6. \sum_{n=2}^{\infty} \frac{3^{n+2}}{\ln n}$$

$$7. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{n^2(n+2)!}{n! 3^{2n}}$$

$$8. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n5^n}{(2n+3) \ln(n+1)}$$

Using the Root Test

In Exercises 9–16, use the Root Test to determine if each series converges absolutely or diverges.

$$9. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{7}{(2n+5)^n}$$

$$10. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{4^n}{(3n)^n}$$

$$11. \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{4n+3}{3n-5} \right)^n$$

$$12. \sum_{n=1}^{\infty} \left(-\ln \left(e^2 + \frac{1}{n} \right) \right)^{n+1}$$

$$13. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{-8}{(3+(1/n))^{2n}}$$

$$14. \sum_{n=1}^{\infty} \sin^n \left(\frac{1}{\sqrt{n}} \right)$$

$$15. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \left(1 - \frac{1}{n} \right)^{n^2}$$

(Hint: $\lim_{n \rightarrow \infty} (1+x/n)^n = e^x$)

$$16. \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^{1+n}}$$

Determining Convergence or Divergence

In Exercises 17–44, use any method to determine if the series converges or diverges. Give reasons for your answer.

$$17. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^{\sqrt{2}}}{2^n}$$

$$18. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n n^2 e^{-n}$$

$$19. \sum_{n=1}^{\infty} n! (-e)^{-n}$$

$$20. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{10^n}$$

$$21. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^{10}}{10^n}$$

$$22. \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n-2}{n} \right)^n$$

$$23. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2 + (-1)^n}{1.25^n}$$

$$24. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-2)^n}{3^n}$$

$$25. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \left(1 - \frac{3}{n}\right)^n$$

$$26. \sum_{n=1}^{\infty} \left(1 - \frac{1}{3n}\right)^n$$

$$27. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln n}{n^3}$$

$$28. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-\ln n)^n}{n^n}$$

$$29. \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n^2}\right)^n$$

$$30. \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n^2}\right)^n$$

$$31. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{e^n}{n^e}$$

$$32. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n \ln n}{(-2)^n}$$

$$33. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n+1)(n+2)}{n!}$$

$$34. \sum_{n=1}^{\infty} e^{-n}(n^3)$$

$$35. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n+3)!}{3!n!3^n}$$

$$36. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n2^n(n+1)!}{3^n n!}$$

$$37. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{(2n+1)!}$$

$$38. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n!}{(-n)^n}$$

$$39. \sum_{n=2}^{\infty} \frac{-n}{(\ln n)^n}$$

$$40. \sum_{n=2}^{\infty} \frac{n}{(\ln n)^{(n/2)}}$$

$$41. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n! \ln n}{n(n+2)!}$$

$$42. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-3)^n}{n^3 2^n}$$

$$43. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n!)^2}{(2n)!}$$

$$44. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(2n+3)(2^n+3)}{3^n+2}$$

Determining Convergence or Divergence

In Exercises 1–14, determine if the alternating series converges or diverges. Some of the series do not satisfy the conditions of the Alternating Series Test.

$$1. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{1}{\sqrt{n}}$$

$$2. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{1}{n^{3/2}}$$

$$3. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{1}{n3^n}$$

$$4. \sum_{n=2}^{\infty} (-1)^n \frac{4}{(\ln n)^2}$$

$$5. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{n}{n^2 + 1}$$

$$6. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{n^2 + 5}{n^2 + 4}$$

$$7. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{2^n}{n^2}$$

$$8. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{10^n}{(n + 1)!}$$

$$9. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \left(\frac{n}{10} \right)^n$$

$$10. \sum_{n=2}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{1}{\ln n}$$

$$11. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{\ln n}{n}$$

$$12. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \ln \left(1 + \frac{1}{n} \right)$$

$$13. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{\sqrt{n} + 1}{n + 1}$$

$$14. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{3\sqrt{n + 1}}{\sqrt{n} + 1}$$

Absolute and Conditional Convergence

Which of the series in Exercises 15–48 converge absolutely, which converge, and which diverge? Give reasons for your answers.

$$15. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1}(0.1)^n$$

$$16. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{(0.1)^n}{n}$$

$$17. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{1}{\sqrt{n}}$$

$$18. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{1 + \sqrt{n}}$$

$$19. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{n}{n^3 + 1}$$

$$20. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{n!}{2^n}$$

$$21. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{1}{n + 3}$$

$$22. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{\sin n}{n^2}$$

$$23. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{3+n}{5+n}$$

$$24. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-2)^{n+1}}{n + 5^n}$$

$$25. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{1+n}{n^2}$$

$$26. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n+1} \left(\sqrt[n]{10} \right)$$

$$27. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n n^2 (2/3)^n$$

$$28. \sum_{n=2}^{\infty} (-1)^{n+1} \frac{1}{n \ln n}$$

$$29. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{\tan^{-1} n}{n^2 + 1}$$

$$30. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{\ln n}{n - \ln n}$$

$$31. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{n}{n + 1}$$

$$32. \sum_{n=1}^{\infty} (-5)^{-n}$$

$$33. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-100)^n}{n!}$$

$$34. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^2 + 2n + 1}$$

$$35. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos n\pi}{n\sqrt{n}}$$

$$36. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos n\pi}{n}$$

$$37. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n(n+1)^n}{(2n)^n}$$

$$38. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}(n!)^2}{(2n)!}$$

$$39. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{(2n)!}{2^n n! n}$$

$$40. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{(n!)^2 3^n}{(2n+1)!}$$

$$41. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n (\sqrt{n+1} - \sqrt{n})$$

$$42. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n (\sqrt{n^2+n} - n)$$

$$43. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n (\sqrt{n+\sqrt{n}} - \sqrt{n})$$

$$44. \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\sqrt{n} + \sqrt{n+1}}$$

$$45. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \operatorname{sech} n$$

$$46. \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \operatorname{csch} n$$

$$47. \frac{1}{4} - \frac{1}{6} + \frac{1}{8} - \frac{1}{10} + \frac{1}{12} - \frac{1}{14} + \dots$$

$$48. 1 + \frac{1}{4} - \frac{1}{9} - \frac{1}{16} + \frac{1}{25} + \frac{1}{36} - \frac{1}{49} - \frac{1}{64} + \dots$$